

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe 6 jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oră
12 bani, a treia-oră 10 bani.

Ce face România?

In timpul din urmă toate gazetele însemnate din Germania pun cu multă hotărâre întrebarea aceasta. Mai cu seamă gazeta „Frankfurter Zeitung” în cuvinte foarte limpezi se îndreaptă cu multă seriozitate către România, atrăgându-i luarea aminte asupra unor lucruri, cari i-ar putea primejdi viața ei.

România nu de mult a șters opreliștea pusă asupra scoaterii din țară a bucatelor. Pe de altă parte nu voiește, cu nici un preț să îngăduiască, de-a trece peste pământul ei arme și gloanțe pentru Turcia. Germania însă nu prea are astăzi lipsă de bucatele României, ci chiar din potrivă regalul român s'ar vedea foarte păgubit, dacă nu și-ar putea trimite peste hotare mulțimea bucatelor, ce le are. Se vorbește în multe părți, că România ar fi încheiat o legătură cu împătrita înțelegere. Iată ce zice din cuvânt în cuvânt, gazeta „Frankfurter Zeitung”:

In Frankfurt în zilele din urmă se ține puternic svonul, că România a încheiat o convențiune de alianță cu quadrupla-înțelegere a cărei semnare se va face în zilele cele mai apropiate la Paris. Guvernul n'a făcut nimic pentru desmintirea acestui svon. Dimpotriva, presa oficioasă, care în timpul din urmă arăta o tot mai mare simpatie față de puterile centrale, a devenit iarăș dușmană Germanilor. „Viitorul” de ieri publică la loc de frunte un articol, care trebuie privit ca o declarație din partea guvernului. Cuprinsul acestui articol arată evident, că guvernul își va ținea punctul de vedere de până aci, adică acela, care pe lângă desconsiderarea celor mai mari interese ale României favorizează numai interesele Rusiei. Deci România și de aci înainte va apăra interesele rusești prin aceea că prin

toate mijloacele pe cari le are va împedeca transitul materialului de războiu pe seama Turciei, în vreme ce favorizează transitul materialului de războiu ce vine din Serbia pe seama Rusiei și prevede Serbia cu toate mărfurile de care aceasta are mai mare lipsă.

Deodată cu această îndepărtare a frontului presei oficiale, în Balcani se observă o tot mai vie acțiune agitatorică a reprezentanților quadruplei-înțelegeri. După toate presemnele guvernul are angajamente față de quadrupla-înțelegere și mai ales față de Rusia, și deci el nu mai are libertatea de acțiune. Nici perderile luptelor de către Ruși nu au putut să aducă vre-o schimbare acestei ținute, deoarece în cercurile competente se crede, că acele eșecuri sunt numai vremelnice întrucât acum ori mai târziu marea ofensivă rusească ca o furtună va mătura pe Germani din țară.

In alte vremuri neizbânda politicei financiare a guvernului ar fi silit de mult o schimbare de guvern, dar situația internă a țării nu oferă prilejul de a se putea face demisiunea guvernului ce înoată în apele rusești, deoarece partidul conservator care schimbându-se cu partidul liberal conducea politica României, într'atâta e de împărțit și slăbit, încât neputincios e silit să se uite cu mâinile încrucișate la acțiunea guvernului liberal. D. Marghiloman care în ciuda intrigelor dlor Filipescu și Ionescu e șeful partidului conservator, se pare că nu are destulă energie. Ceilalți șefi ai partidului, dnii Carp, Maiorescu și Todor Rosetti sunt înaintați în vârstă, iar partidul nu are un bărbat mai tinăr și mai energic care în împrejurările de față știe să se valideze. Dacă însă România nu se va cu-

minți în curând și nu va scăpa de prăpastia „prieteniei” rusești, în cazul acesta soartea ei e hotărâtă, întrucât alipirea ei la Rusia este egală cu fapta renunțare la aspirațiunile ei naționale, căreia desigur îi va urma renunțare (abzicerea) la întreaga ei viață națională și la independență.

Din aceste toate se poate vedea ușor că România se află între ciocan și nicoval. Vorba aceea: Apără-mă doamne de uliu, că de găini mă scap eu.

Oamenii dela cârma statului trebuie să aibă minte cât un colț de lume, ca să nu dea în groapă. Vai de țara aceea în care conduce orb pe orb. Noi nădăjduim însă, că oamenii de dincolo sunt destul de luminați, ca să-și dea seamă de ori-ce pas, pe care-l vor face de acum înainte.

Vitejia regimentului 64 din Orăștie.

Încă un regiment românesc laudat de gen. Höfer.

Spre ost dela cursul inferior al Pulvei și dela linia ferată care conduce spre nord dela Riasno, decurge o luptă nespuse de cumplită. Dușmanul apără cu cea mai mare îndârjire fiecare pas de loc, dar cu toate acestea l-am respins în mai multe puncte pe întreaga linia frontului. Cu această ocaziune am făcut un mare număr de prizonieri.

Cu deosebită vehemență s-au luptat regimentele noastre probate din părțile ardelene. Regimentul de infanterie 64, cu ocaziunea ocupării unui tranșeu apărut de granatieri ruși, lângă satele Gola și Suchodol, situate la nord de Riasno, au făcut prizonieri trupa de apărare constătătoare din 7 ofițeri și 900 soldați și a capturat 7 mitralieze.

La treptele Tronului.

Din inițiativa Capitalei Budapesta municipale din Ungaria esmit delegați, cari să se prezinte înaintea Monarhului nostru, la 2 Septembrie, — pentru ca să-i aducă omagii și felicitări la împlinirea de 85 ani ai etății Sale binecuvântate de D-zeu. Unele din municipii au și esmis deja pe reprezentanții lor și după cum aflăm cu plăcere, punând conducătorii comitatelor rezervele de până aci la o parte, au esmis și câte un român, chiar doi, de pildă Caraș-Severinul, pe amândoi episcopii români cu reședința în comitat. Am aflat cu multă părere de rău, că comitatul Făgăraș, cu 98% români, Târnavamare, cu o populație de 47% români, a desconsiderat la com punerea delegațiunii pe români. Vor mai fi și altele. Nu știm, dar tot ce știm e, că din acest incident se vor înfățișa înaintea Tronului și un număr oarecare de români cu poziții respectabile în societatea noastră românească, și va fi cu neputință, ca ei să rămână neobservați de către bunul și înțeleptul Monarh, — mai ales după vitejiile săvârșite de români și regimentele românești dela începutul răboiului și până astăzi.

Dela 2 Maiu a. c. începând spargerea frontierelor rusești la Gorlice, până la Ivangorod — n'a fost semnalată o victorie mai de seamă, în care românii să nu fi escelat în fapte vitejești pentru Tron și patrie.

Acasă stau mamele cu brațele asupra leagănelor, cu ochii șterși și cu mâinile reci, satele sunt pustii, chiotele vesele ale flăcăilor au amuțit, glasul tunurilor au străbătut în toate colibele, și în bisericile noastre bătrânii rămași acasă stau triști ca în Vinerea mare, ca și cum ar aștă la restignirea D-lui Iesus Christos. Toți se roagă pentru învingere și pentru pace. Dar pacea să se facă ca să încete mormântul morților, să încete lacrimile și suspinele văduvelor și orfanilor și să se mântuie cei ce azi stau chinuți prin prinsorile Siberiei.

Din fața reprezentanților popoarelor bunul Monarh va cați dispoziția sufletească a popoarelor pentru o pace cinstită și de toți dorită — doar cel mai iubitor de pace este însuși Domnitorul nostru, cum ne spune însuși în manifestul *«Cătra popoarele mele»*, dela începutul răboiului.

Și după întemeierea păcii credem și nădăjduim, că să vor sălăși stări mai prielnice și în statul nostru.

Principiile de libertate și egalitate își vor lua locul lor de onoare, șovinismul care atâtea rău a adus asupra capetelor noastre va dispărea ca o fantomă urită și urgisită.

Oamenii se vor apropia cu încredere și cu iubire unli de alții și vor fi frați cum frații sunt celce luptă, și au luptat în tranșe împreună ca să-si apere țara de dușmani. Legile cari se aduc cu considerare la neîncrederea, de care erau stăpâniți guvernatorii noștri au să se schimbe și modifice — căci jertfele în sânge și avere, atâtea vieți omenești nimicite, nu ar putea avea odihnă în morminte dacă ar ști că era dușmăniilor, era persecutațiunilor va dăinui și mai departe.

Datorițe egale, drepturi egale va fi loșinca tuturor popoarelor fără deosebire de limbă și lege. În *«hoc signo»* ne vom reculege curând vom reconstrui averile pierdute, satele nimicite, bisericile demolate, școlile închise din lipsa de învățători ca să se facă lumină, *«să învie Dumnezcu și să risipească vrăjmașii lui»* cum cu multă elocuență cântăm la ziua Învierii Domnului.

Vom pune cruci prin cimiterii imprimând și gravând cu litere de aur numele celor căzuți din comună, ca un monument al jertfelor aduse

vom alina durerile organelor și vom spune văduvelor remase, ca să supoarte cu resignație de mucenițe greul vieții — căci pe urma morții soților lor, fii și nepoți — au să se bucure de drepturi, au să trăiască o viață mai tihnă — statul trebuind a face totul, ca să ușureze soarta tuturor ce sufer pe urma răboiului. Sălășiindu-se între noi duhul păcii, duhul înțelepciunii, duhul temerii de Dumnezeu, ravagiile cari le-au cășuna până aci — dușmănia — se vor da uitării, vom ierta toate pentru înviere și ne vom dedica cu trup cu suflet unei vieți noi, unei vieți culturale care să nu mai sufere nici analfabeți, nici robi, nici mizerie în măsură cum le-am văzut până aci, în urma unei politici rău înțeleasă și susținută în mod măiestrit spre paguba statului și a patriei. Am spus la toate ocaziile, celor ce aveau putință de a se schimba stările nesuportabile ca să nu se tracteze cu neîncredere, să nu se judece după câțiva rătăciți, din locul datoriei, căci noi doar tot așa de bine ne iubim țara ca și ei, tot așa ne dăm viața și avutul, dar unii sceptici neîncredători dădeau din cap pân'ce i-a desmîșit evenimentele de pe câmpul de luptă. Acum ziare cari ne purtau ura se grăbesc să recunoască că dreptate am avut, oameni de poziții înalte începând dela ministrul președinte al țării, până la cel din urmă slujbaş sunt convinși de eroismul pân' la fanaticism al românului în lupta pentru tron și patrie. Aceste calități rari ale soldatului român vor da tărie și putere reprezentanților comitatelor ca să stea cu fruntea senină înaintea tronului Habsburgilor apărat de pepturile de oțel ale fiilor noamului nostru.

Maiestatea Sa și armata.

În presara zilei nașterii Monarhului nostru, Arhiducele *Frideric*, mareșal și comandant suprem al tuturor trupelor austro-ungare, aflătoare pe câmpul de răboiu, s'a prezentat la Maiestatea Sa, în palatul din Schönbrunn, pentru a-i aduce urări de bine în numele armatei și al marinei. A adresat Maiestateii Sale vorbirea următoare:

«Maiestate! Adânc emoționat rog pe Maiestatea Voastră să-mi îngăduie ca din prilejul zilei nașterii se pot depune la picioarele Maiestateii Voastre cele mai devotate și sincere urări de bine în numele armatei și al marinei. Cu entuziasm iubire și atimă, cu sinceră admirație privește în ziua aceasta, dela mareșal până la cel mai tânăr soldat, întregă putere armată la supremul ei conducător, la mărețul ei model, pe care providința d-zeiască l-a încărcat cu grijile grele ale celui mai mare răboiu din istoria lumii, la apusul vieți pline de muncă și jertfe și jertfă binelui popoarelor sale. Înainte cu un an, în începutul luptei mari, am făgăduit Maiestateii Voastre, că vom fi statornici și credincioși: Ceașuri grele a trebuit să trăim, jertfe dureroase a trebuit să aducem. Dar *promisiunea am ținut-o!* Atotputernicul a fost cu noi și cu aliatul nostru. Ofensiva dușmanului preputernic dela răsărit s'a prăbușit. Masele bătute dușmane să retrag și înzadar se aruncă astutul dușman dela sud, în sălbatică sa manie, asupra apărătorilor credincioși. *Scut și sabie!* Aceasta a fost credincioasa armată a Maiestateii Voastre în anul trecut și așa va rămânea ea spre onoarea ei proprie, spre fericirea patriei și spre gloria supremului ei comandant, Aceasta să fie voea atotputernicului.»

Maiestatea Sa s'a îndurat prea grățios a răspunde următoarele:

«Dacă în zilele foarte serioase, și în ziua nașterii mele mai bine ca de altădată, revivesc asupra trecutului și a prezentului, simțese foarte adânc, ce dar îmi dă mie alipirea și iubirea, credința și voea de jertfire, și cu multă mulțumire

știu se apreciez doririle armatei mele, pe cari iubite mareșale, mi le-ai exprimat acum, în cuvinte pătrunzătoare. Din toată inima îți mulțumesc, și până la cel mai tânăr soldat tuturor luptătorilor, pentru toate fapăturile splendide vitejești și statornice, dintr'un an îndeplinit de răboiu, bogat în evenimente, pe cari armata Austro-Ungariei, în prietenie credincioasă de armată cu glorioasa armată germană, le-a săvârșit în mod victorios. În gândul meu și inima mea sunt acolo, la credincioșii mei luptători din armată și marină și rog pe seama lor binecuvântarea celui atotputernic. Cu credință în providința d-zeiască cu puteri unite vrem să suportăm toate ispitele neajunsurile și primejdiile cari ne mai sunt date până la venirea păcii oneste, care garantează binele patriei. Precum strâng aici cu căldură mâinile care poartă bastonul de mareșal tot așa *cea mea sinceră mulțumită și salutare zboară în deșert la sud, ca scut și sabie apără monarhia austro-ungară.* Cu mine împreună, precum acum așa și în viitorul îndepărtat, fiecare va fi conștient de aceea, ce avem în armată.»

Atât vorbirea mareșalului, cât și răspunsul Maiestateii Sale, a fost adus la cunoștința tuturor trupelor de pe câmpul de răboiu într'un ordin de zi al armatei, încheiat cu cuvintele următoare: «Soldași! La cuvintele grațioase ale supremului nostru Domn n'avem decât un singur răspuns: *Cu credință până la moarte!* *Frideric*, Arhiduce, mareșal, comandantul suprem al armatei.»

DEPEȘI.

D. Nicu Filipescu în audiență la regele României.

București. — *Fostul ministru de răboiu, d. Nicu Filipescu, a fost primit Marti în audiență de M. Sa regele Ferdinand al României.*

Ministrul român din Londra la D. Grey.

Rotterdam. — *Se anunță din Londra, că ministrul român de act a avut Mercuri o lungă întrevedere cu d. Grey, ministrul de externe al Angliei. După această întrevedere d. Grey a vizitat pe d. Asquith, președintele consiliului englez.*

Guvernul român a refuzat cererea pentru transitul de munițiuni pe seama Turciei.

București. — *Oficiul francez al guvernului român: «L'indépendance Roumaine» publică următorul comunicat: Consiliul de miniștri în unanimitate a refuzat cererea făcută din partea Germaniei cu privire la trecerea de munițiuni prin România pe seama Turciei. D. Brătianu și întreg guvernul au fost contra dorințelor ce s'au făcut în chestie.*

Roma. — *Din Sofia se telegrafiază că de câteva zile se observă importante adunări de trupe turcești la Malgara și Keșan. Aceste adunări fac să se presupună că aliații au de gând să facă debarcări în Tracia turcească.*

Concentrări anglo-franceze în Marea Egee.

Salonic. — *Ziarul «Neon Asti» din Atena asigură că 25.000 de soldați aliați au fost concentrați în ultimul timp în insulă Lemnos, 15.000 la Mitilene, 50.000 de soldați ce imbarcă la Marsilia, cu*

destinația pentru Marea Egee. Aceste tărte vor forma o armată de 85.000 oameni, cari sunt destinați să încerce pentru ultima dată să forțeze Dardanelele.

Hamburg. — „Fremdenblatt“ află din Copenhaga că guvernul rus a adresat guvernatorilor ordinul secret de a nu mai transporta obiectele de valoare din localitățile amenințate la Petersburg și la Moscova.

Venizelos însărcinat cu formarea noului cabinet.

Atena. — Regele a însărcinat pe dl Venizelos să formeze noul cabinet. Șeful majorității a cerut termen de patru zile în scop de a studia situația actuală. Acest termen i-a fost dat.

Regele Greciei s'a înțeles cu Venizelos.

Berlin, 21 August. — Ziarul „Vossische Zeitung“ afirmă pe baza informațiilor primite dela corespondentul său din Atena, că regele Constantin a ajuns la un acord cu Venizelos asupra politicii externe. Grecia va rămânea neutră și pe viitor și numai în caz când vreun alt stat balcanic, s'ar amesteca în războiu, Grecia va fi silită să și schimbe atunci ținuta aceasta.

Un ministru italian despre situația la Isonzo.

În „Corriere della Sera“ se publică părerile ministrului de justiție *Orlando*, despre impresia ce i-au făcut cele văzute pe frontul de luptă austriac.

Ministrul a declarat: Cine privește linia, care apără malul stâng al lui Isonzo, capătă impresia că Dumăzeu, când a creat aceste locuri, s'a transformat în ofițer iscusit austriac și a prevăzut totul pentru a ușura apărarea în aceeași măsură în care a îngreuiat munca acelor, ce ar voi să atace.

Cu aceasta, ministrul a vrut să arate, de ce nu au Italianii izbânzi pe acest front.

Marea infrângere a Rușilor

la Nowo-Georgiewsk.

85.000 prizonieri, peste 700 tunuri prinse.

Berlin 23 August. — Marele cartier general anunță că întreaga garnizoană a cetății Nowo-Georgiewsk: sease generalii și 85.000 de oameni, au căzut prizonieri în mâinile Germanilor. Numărul tunurilor luate, se urcă la mai bine de 700.

Comunicat oficial german.

Berlin 23 August. — Marele stat major comunică dela marele cartier general:

Pe teatrul de războiu occidental: Intre Engres—Souchez dușmanul a fost respins noaptea aceasta din părțile de tranșee ocupate ieri de ei.

Pe Schratzmaenele în Vosges, o mică parte din pozițiunile noastre cea mai înaintată a fost pierdută de noi.

Pe teatrul de războiu oriental: Grupa armatelor feldmaresalului Hindenburg. La est de Kovno, trupele noastre urmăresc pe dușman după lupte cu izbândă. În spațiul dintre Dawina până la drumul Augustowo—Grodno, Rușii s'au retras pe linia Gudele, situat la est de Mariampol. Lupta se mai continuă la vest de Tokocin.

Armata generalului Gallwitz, continuă victorios ofensiva, a făcut prizonieri zece ofițeri și a capturat 12 mitralieze.

Piața fortificată, Nowo-Georgiewsk, ultimul punct de sprijin al dușmanului în Polonia, a fost luată după o împotrivire crâncenă. Intreaga garnizoană a decă 6 generalii și 85.000 de oameni a fost făcută prizonieră, dintre care numai eră, în lupta finală vre-o 20.000 de oameni. Cifra tunurilor luate se ridică la mai mult de 700 de piese. Cantitatea restului de material luat, nu se poate încă socoti.

Grupa feldmaresalului, prințul Leopold de Bavaria, continuă să înainteze.

Grupa armatelor feldmaresalului Mackensen, aripa stângă a respins dușmanul înapoia unghiului Koterko și Pulka, situată la sudvest de Wisokolitowsk.

La sud de Bug, am câștigat teren înaintea Brest-Litowskului. La est de Vlodovo, trupele noastre au ajuns în urmărirea inversunată regiunea Piszcae.

Comandamentul superior al armatei.

Luptele crâncene cu Italianii.

— *Dați îndărăt cu patul puștilor.* —

Contra platoului dela *Doberdo* dușmanul a deschis ieri din nou un foc viu de artilerie. Un atac îndreptat de bersaglieri la *Monte set dei Bust* a dat gres aproape de pozițiunile noastre.

Contra părții de nord-vest a platoului Italianii au dat un atac în front larg, dar parte au fost respinși în luptă cu paturile puștilor parte au fost ținuți pe loc de focul artileriei noastre. După amiază dușmanul a bombardat cu tunuri de câmp și cu tunuri grele câteva părți singuratică ale orașului Görz, îndreptându-și focul peste pozițiile noastre.

O nouă ieșire contra pozițiilor noastre spre nord dela *Selo* și un atac de noapte contra podului dela *Isonzo* spre vest dela *Tolmetn*, au fost zădărnici din nou, suferind dușmanul pierderi grele.

În regiunea *Krn*, în jur de *Flltsch* și la granița *Carintiei*, două batalioane italiene au atacat în două rânduri, după o pregătire de artilerie care a durat douăzeci de ore, trecătorile de munte spre est dela *Trasassi*. Italianii au fost bătuti și au pierdut 300 morți și foarte mulți răniți.

Focul de artilerie contra forturilor noastre dela *Folgarla-Lavarone* și contra grupului *Tonale* curge cu o inversunare variată. — *Höfer*.

Intâmplările pe mare.

În dimineața de 21 August în urma recunoașterilor noastre s'a văzut cu siguranță, că Italianii au golit total insula *Pelagosa* și toate zidurile și lucrările de apărare le-au zdrobit. Insula, locuită numai de familiile paznicilor dela far, Italianii au „ocupat-o“ în noaptea spre 11 Iulie, și apoi au prevăzut-o cu o stațiune de telegrafie fără fir și cu construcțiuni de apărare. Tot acolo va sta și submarinul „O. 1.“

Zborurile aviatorilor noștri și bombardarea temeinică, în 3 rânduri, a flotei noastre i-au pricinuit însă dușmanului mari pierderi în oameni, ca și în material, iar submarinul „Nereide“ l-am

scufundat, așa că Italianii în cele din urmă au recunoscut, că prețul acestei mici insule nu e atât de mare, cum au voit ei să facă pe toți să creadă când cu ocuparea ei. — *Comandamentul flotei.*

Luarea cetății Kowno.

Succesele armatelor lui Hindenburg Cu ocaziunea luării cetății Kowno am mai făcut 30 ofițeri și 3900 soldați prizonieri. Sub apăsarea luării Kowno-ului rușii au părăsit pozițiunile lor în fața Kalwarei și Suwalk.

Trupele noastre li urmăresc.

Mal la sud forțele germane au forțat trecerea peste *Narew* la vest de *Tycoczyn* făcând aici 800 prizonieri. Armata generalului von Gallwitz a făcut progrese noi spre răsărit. La nord de *Bielsk* am ajuns la drumul de fer *Bialystock-Brest-Litowsk*, 2000 ruși au fost făcuți prizonieri.

În sectorul de nord-vest dela *Nowogeorgiesk* trupele noastre au forțat unghiul *Wkra*. Am luat cu asalt 2 forturi din frontul de nord. Peste 1000 prizonieri și 125 tunuri au căzut în mâinile noastre.

Aripa stângă a armatei Prințului de Bavaria gonește pe inamic în lupte continue și a ajuns spre seară în regiunea la vest și sudvest de *Mielejyce*. Aripa dreaptă a înaintat lângă *Mielnik* peste Bug alungând pe inamic din puternicele sale pozițiuni la nord de acest loc și se află în continuă înaintare.

Trupele generalului Mackensen. Trupele a forțat trecerea peste Bug între *Njemerow* și *Janew*. Lângă *Brest-Litowsk* trupele germane au înaintat în pozițiunile înaintate ale fortăreței la *Rokitno* la sud-est de *Janow*.

La est de *Wlodawa* trupele noastre urmăresc pe inamicul bătut.

Sub apăsarea înaintării noastre dușmanul a golit malul oriental al Bugului și a muntelui de *Wlodawa*. Inamicul este urmărit.

Situația primejdioasă a Rușilor.

Copenhaga. În „Petit Parisien“ scrie colonelul *Roussel*, că linia *Njemen* nu o mai pot ținea Rușii, în vreme ce linia *Grodno-Bjelostek* și *Brest Litowski* nu mai e sigură pentru ei. E cu neputință a prevedea, unde se vor opri Rușii. Cu adâncă durere trebuie să mărturisesc, că situația armatei rusești o din cale afară primejdioasă.

London. „Daily Chronicle“ vestește din *New-York*: Ministrul de războiu al Rusiei *Pollwanow* a telegrafiat unei gazete, că părăsirea *Varșoviei* le-a făcut cu putință Rușilor să scurteze frontul cu câteva sute de kilometri, Prințr'asta s'au întărit trupele rusești, iar tăria frontului celui nou și organizarea vliitoare a fabricării de muniție făgăduiesc o întorsătură favorabilă pe seama lor.

Luptele din Dardanele.

London. Generalul *Hamilton* raportează: Luptele din urmă nu au fost altceva, decât niște atacuri asupra pozițiilor dușmane în sud și în vest. Din mărturisirile prizonierilor turci se vede, că Turcia a primit ajutoare mari, spre a ne ataca pre noi. Atacul nostru l'am făcut cu 24 de ceasuri mai curând, decum se așteptau ei. Lupta a fost foarte inversunată și pierderile pe amândouă laturile, foarte mari. Am debarcat bine trupe noi la *Suwa Bai* cari însă nu au putut să înainteze, deoarece Turcii au primit rezerve însămnate.

Italia a declarat războiu Turciei.

Constantinopol, 21 August. — Ambasadorul italian *Garroni* a plecat cu

Intreg personalul său, după-ce a înaintat guvernului turcesc nota, prin care Italia declară războiul Turciei.

Situația în România.

București. Guvernul a publicat un decret, prin care oprește pe proprietarii automobilelor și a motoarelor, de a și-le vinde ori de-a călători în străinătate cu ele. Aceasta măsură dă prilej la deosebite zvonuri. Despre sfatul miniștrilor se aude acum, că a avut să se ocupe cu o nouă propunere a Rusiei, care i-a fost trimisă ministrului Brătianu la 10 August, din Petersburg, printr'un trimis special. Nici un semn nu arată că sfatul miniștrilor să fi primit propunerea rusească. Căderea cetăților rusești a făcut o mare impresie în București, unde oamenii nu se mai încred în tăria armatei rusești. (Berl. Tag.)

Cernăuți. Gazetele românești spun, că guvernul din România a primit în zilele din urmă 30 de aeroplane și o sută de mii părechi de păpuși, cari au sosit peste Salonichi. Aeroplănele sunt din Franța, păpușii din America.

Propunerile dela 6 August.

Ce făgăduiește împătrita înțelegere statelor balcanice? — Poțină nădejde pentru împlinirea făgăduințelor mari.

Ziarul „Românul” din Arad publică în traducere românească un interesant articol, care a apărut în ziarul „Journal de Geneve” din Elveția. Articolul, destul de nepărtinitor, desvălește propunerile făcute de împătrita înțelegere statelor balcanice, cu scopul de a le câștiga. În fața învingerilor germane și ale noastre din timpul din urmă, vede orice om cu minte, că statele din Balcani nu vor intra în cursă, pentru niște făgăduințe, cari nu vor putea fi îndeplinite niciodată.

Iată articolul:

„Aztăzi este sigur că la 6 August miniștrii Franței, Angliei, Rusiei și Italiei la București, Sofia, Atena, Niș și Cetinje nu prezintă o notă pentru a propune tuturor statelor balcanice un proiect de înțelegere care să înlăture greutățile pe cari le-a lăsat între ele războiul din 1913 și, să li-se dea puțința de a face altă alianță și a intra în campanie, pentru a-și împlini năzuințele lor, alături de împătrita înțelegere.

Propunerile aceste n-au să uimească pe cotitorii noștri, căci ele sunt deja demult cunoscute.

Se pare că greutățile cari au stat până acum între Rusia și cabinetul din București sunt înlăturate.

Li se promite Românilor linia Prutului în Bucovina. Prin arme ei vor căpăta Ardealul, Maramurășul și Crișana. Banatul-timișan va fi împărțit astfel, ca să li-se lase Sârbilor părțile locuite de conașionalii lor.

Bulgarii vor primi, în Tracia, teritoriile turcești la sud-est de linia Enos-Midia; — din Grecia, portul Cavala și împrejurimile; — din Serbia părțile macedonene cari le revin după tratatul din 1912 dintre Sofia și Belgrad; — din România, cea mai mare parte din Dobrogea luată în 1913. Puterile împătritei înțelegere nu vor ceda Bulgariei teritoriile macedonene promise până la finea războiului.

Grecilor, li se promite în schimbul Cavalei proprietatea tuturor insulelor din Arhipelag afară de Dodecanos, — unde Italianii se vor instala pentru totdeauna — și despăgubiri bogate în regiunile elenice ale Asiei-mici.

Cât privește pe Sârbi ei vor avea mai multe porturi albanezești și dalmatine la Adriatică și provinciile cu cei de un sânge cu ei aștăzi supuse Austriei și Ungariei.

Acest program a fost primit fără rezerve acum câteva luni. Ultimele înfrângeri rusești au spulberat încrederea, astfel, că greutățile vor fi și mai aspre acum. Deja siarele germane afirmă că demersul acesta n'are nici o șansă de reușită și între Grecia și Serbia se va isca nemulțămire contra împătritei înțelegere, care cere sfârticarea regatelor de acum.

Telegramele engleze și italiene sunt cu totul altfel informate. Dându-le crezare România este mulțumită. Ea a dat o întâie dovadă interzicând pe teritoriul său orice trecere de material de război pentru Turci și a dispus cheș marea sub arme a zece clase noi.

La Sofia, primirea va fi foarte favorabilă. Cabinetul Radoslavoff va primi bazele notei cu atât mai vărtos cu cât opoziția o formează partide prietene cu Rușii.

Greutățile mari nu sunt decât în Serbia și Grecia.

Sârbi sunt aceia cărora li se cer cele mai dureroase jertfe. Ei vor fi despoiați de bunurile oucerite de curând pe preș de sânge, în schimbul făgăduințelor goale. Ministrul regelui Petru la Roma, d. Ristici a spus unui redactor dela „Tribuna” că nu crede în reușita demersului.

Primul ministru a cerut timp pentru răspuns și a grăbit întrunirea Școptolnei. Se înțelege că nu se poate lua o hotărâre atât de însemnată fără a se sfătui și cu reprezentanșii poporului. Înă marele bărbat de stat va simșii un tremur când va căuta, împotriva deputașilor țărănoști să treacă peste simșemintole de drept și demnitate nașională de cari dau atât de viu dovadă Sârbi.

Este drept că d. Pașici dispune de un argument nou, foarte puternic, decisiv pentru spiritele adevărat politice; el va spune că o nouă armată austro-ungară să pregătește să atace a treia oară Serbia. Oricât de tare și vitează ar fi armata care a învins pe Turci Bulgari și Austro-Ungari, ea nu poate face coacă e cu neputinșă. Se vede ameninșată să fle înfrântă de numărul mare. Cu atât mai mult, cu cât, nefiind împacășii, cu greu se va încrede în Bulgari. Dacă armata austro-germană învingătoare ocupă unghiul nord-estic al Serbiei până la frontiera lor, ei se vor alătura ei și vor permite trecerea pe care o vrea pentru a sări în ajutorul Turcilor peste Bulgaria. Atunci Serbia este pierdută. O grupă europeană este de toată rușinea, expediția Dardanelelor asupra căreia s'au pus atâtea nădejdi, va fi făcută cu neputinșă. Mai bine nu primesc aceste propuneri mari, decât să peardă apoi totul.

Rămâne Grecia. D. Gunaris a rămâș prim-ministru (până acum patru zile. — N. Rom.). Limbajul său este neinduplecat. Nu vrea să lase nimic Bulgarilor. Regele îl sprijinește pentru că învingerile din 1912 și 1913 i-au câștigat vază. Este sigur că împotrivirea dela Niș a fost pusă la cale de Greci. Inșă Grecii n'au temeri, n'au să înfrunte pericole ca acele cari ameninșă Serbia. Rezoanele lor de a se hotărâi nu sunt aceleași.

Dacă guvernul regelui Petru își dă consimșirea, va fi rău inșă nu prea pentru împătrita înțelegere că Grecia să separează. Celelalte state balcanice vor merge înainte fără ea. În acest caz ea va pierde tot în Asia minoră. Va pierde și Cavalla, Bulgarilor li se va permite s'ou cucerească, dacă învingerea va fi a aliașilor însoșii de statele balcanice. Iar dacă imperialii vor spune ultimul cuvânt nu se poate prevedea puținșă eum își vor păstra Grecii Salonicul, punctul pe care-l vrea Austria. Separarea lor va apărea foarte periculoasă în orice caz pentru ei.

Din povestea vitejilor români.

Ziarul unguresc „Ujság” din Cluj scrie următoarele:

„Pe pieptul unuia atârână o medalie de vitejie de aur, mare, lângă ea medalie de vitejie de argint și medalie de merit a armatei germane. Pieptul celui-lalt este nedecorat, nu atârână pe el nici un însemn de merit, dar nu cu mai puțină maiestate pășește alături de tovarășul său Marea medalie de aur trezește uimirea fiecărui trecător; este prețioasă medalie asta și face să trezească uimire. Mă interesează — scrie redactorul dela „Ujság” — istoria însemnului și eu o iau către ei să-i întreb de vitejia care a meritat cea mai frumoasă distincție. Aspirantul de ofișer, după-și fac întrebarea, îmi răspunde zimbînd, într'o ungurească puțin stricată pentru-că-i român, îl chemă Grigorie Vicaș:

— Te rog, n'am făcut ispravă prea mare. La 26 Iulie, eram lângă Zolsiev, dușmanul se cuibărise în comuna Kamin. Neputându-l alunga cu focul artileriei domnul comandant ne-a întrebât: cine se anunșă voluntar să aprinză satul, să mi se înfășeșeze. M-am înfășeșat, m-am furișat până în sat, l-am aprins și-am primit medalie de vitejie aceasta de aur. Celelalte două le am de mai demult.

Am vrut să-l ispitesc mai departe, inșă n'a vrut să mi se destăinuieșcă. Mă întore zimbînd către al doilea

— Dar d-ta voinicule, n'ai nici o astfel de piesă cu care să te fălești?

— Ba da — îmi răspunde — și-mi scoate din buzunar o fotografie, fotografia sa: pe piept strălucește una lângă alta o legiune întregă de distincții din timp de pace și războiu. Câte distincții numai poate primi peste tot un soldat, se înșirue una lângă alta.

— Această decorație am primit-o încă în 31 August trecut, când cu prilejul retragerii noastre am salvat o întregă baterie de mitraliere — căci sunt comandant al unei astfel de baterii — cu un mare număr de muniție. În 1 Decembrie m-au numit sergent major, în 23 am primit medalie de argint. La 22 Iunie am ajuns aspirant de ofișer și în 11 Iulie am primit medalie de vitejie de bronz. În sfârșit, la 26 Iulie am primit medalie de recunoștinșă soldătească de argint germană.

— Și crucea de argint pentru merite?

— O am primit deja în 1913, când am salvat mai multe vieși omenești.

Pavel Urs — așa-l chiamă — își pune apoi fotografia în buzunar, și-i mulțămesc.

— Pentru ce nu-ți atârni decorașile? — îl întreb la despărșire.

— De ce? Doar dacă merg pe front și dau năvală pe câșiva muscali așa zurue ca șrapnelul — îmi răspunde zimbînd Pavel Urs — și încep să se plimbe încet, mândru, la pás cu tovarășul său Grigorie Vicaș, pe medalie de aur a căruia tocmai se joacă o rază de soare ce se strecură printre nori...

Cancelarul Germaniei despre războiu.

Joiă trecută s'a întrunit parlamentul Germaniei spre a vota din nou, pe seama armatei-10 miliarde de mărci. Cu acest prilej, cancelarul german Bethman Holweg a ținut o mare cuvântare, pe care o dăm în cele următoare:

Situația Germaniei pe câmpurile de luptă.

D-lor, dela ultima d.voastră intruire mari lucruri s'au petrecut din nou. Toate încercările *F.ancezilor*, executate cu disprețul morții și cu jertfirea de vieți omenești, spre a face o spărtură în frontul nostru occidental, n'au izbutit, date fiind răbdarea și tăria vitezelor noastre trupe. *Italia* noul dușman, care credea să poată ușor cuceri avutul altuia, a fost până în prezent respins, cu toată puterea ei numerică, cu toate jertfele de vieți omenești ce n'a stat la

îndoială să le facă de două ori fără de tolos.

Armata *turcească* se ține cu neputință de sdruncinat pe frontul Dardanelor. Salutăm pe credincioșii noștri aliați și azi din nou îndreptăm gândul nostru spre marele Domnitor al monarhiei dela Dunăre care a intrat ieri în al 86-lea an. Pretutindeni, unde ne aflăm am luat ofensiva, am bătut și respins pe dușman și împreună cu aliații noștri am liberat de ruși aproape toată *Galizia Polonia, Lituania, Curlanda, Ivangorod, Varșovia, Kovno*, au căzut în mâinile noastre și formează departe în țară străină un puternic zăgaz. Avem puternice armate libere acum pentru noi lovituri. Mândrii și fără frică, cu deplină încredere în minunatele noastre trupe, putem privi viitorul.

În continuare cancelarul ține să spună faptul pe baza de documente, că nu Germania a

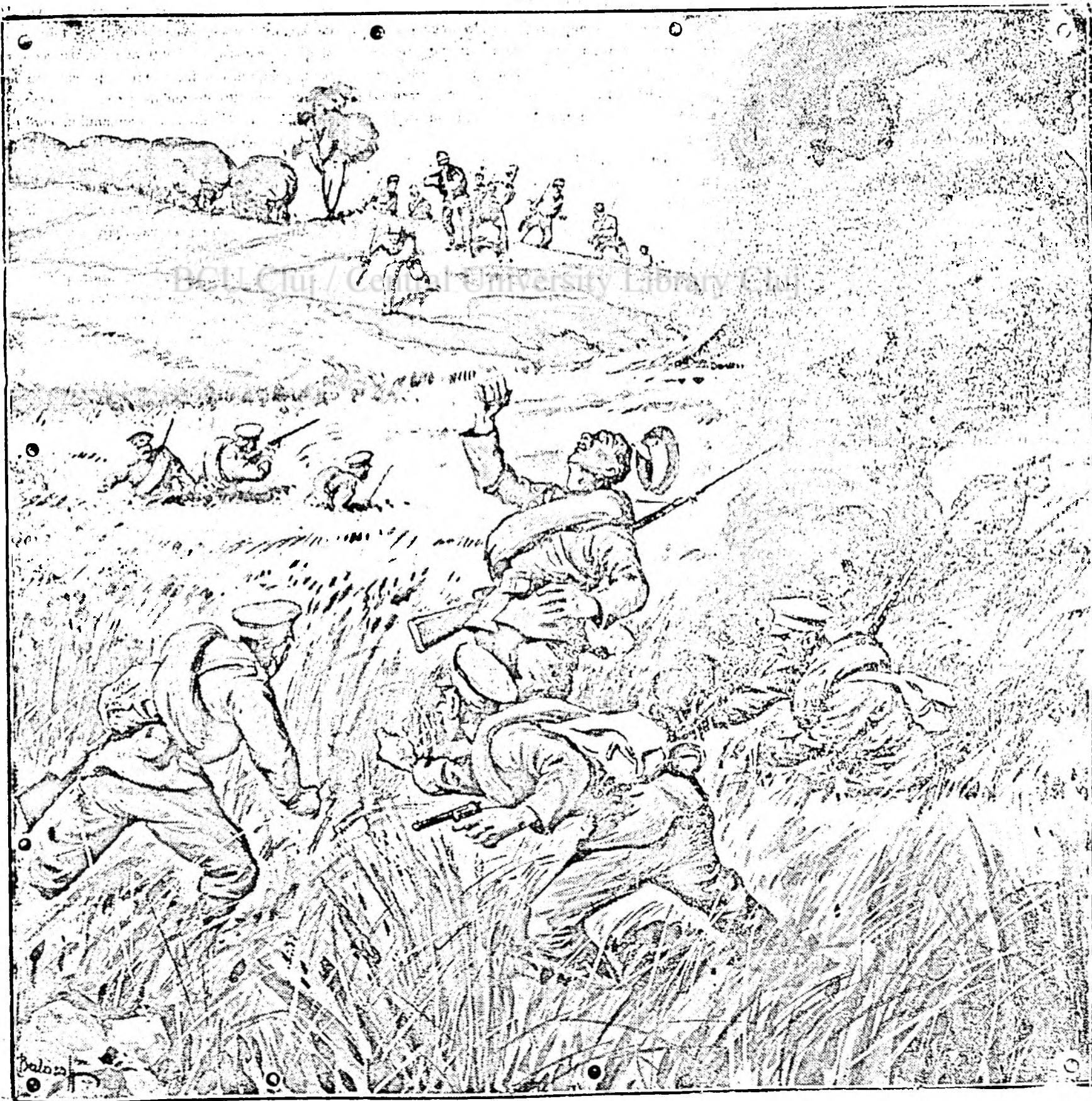
provocat războiul îngrozitor, ci vina o poartă și-nuta Angliei și în cele din urmă mobilizarea Rusiei.

Chestia polonă.

Vorbind de chestiunea polonă, în urma ocupării Poloniei de către trupele aliate, cancelarul a spus următoarele:

„Sper, că din ocuparea de azi a granițelor Poloniei spre est va rezulta începutul unei dezvoltări, care va scoate din lume neînțelegeri vechi între Germani și Poloni și care va duce țara eliberată de sub jugul rusec spre un viitor mai fericit, în care își va putea dezvolta viața sa națională. Țara ocupată de noi o vom administra cu dreptate, întrucât numai se poate cu ajutorul propriei populații, vom căuta să egalăm greutățile de neîncunjurat, pe cari le aduce cu sine războiul și ne vom nizu să lecuim rănilor, pe cari le-a pricinuit țării Rusia.

Lupta dela Ivangorod.

Chipuș acestuia înfățișează strălucitul atac, pe care l'a dat în luptele din săptămânile trecute viteazul regiment Nr. 50 sub întăriturile groaznice dela Ivangorod. Feciorii noștri însuflețiți și fără de teamă dau năvală nebunește asupra Rușilor, cari fug în cea mai mare neorânduială. Se știe că regimentul 50 e aproape curat românesc.

Puterea Germaniei.

...Acest războiu a scos la iveală de ce mărime este în stare Germania, fiind sprijinită pe propria sa putere morală. Forța pe care ne-a dat-o puterea noastră, internă n-o putem altfel întrebuița decât în înțelesul libertății. Popoarele, cari au fost întărite la războiu în contra noastră de guvernele lor, nu le urâm, dar ne-am desvâțat de dușii. Noi vom suporta războiul, până când acele popoare vor pretinde pacea delă adevărații vinovați, și până ce se va deschide calea spre o Europă nouă, scăpată de intrigile franceze, de pofta de cucerire rusească și de sub tutela englezească.

Dep. Liebkecht despre tratativele de pace.

La începutul ședinței de Vineri dep. socialist *Liebkecht* a pus întrebarea: *dacă guvernul german este gata să intre în tratative de pace, fără să anecheze nici o țară cucerită, în cazul când guvernele inamice ar arăta voie spre asta?*

Secretarul de stat de externe, Jagow, refuză să răspundă la întrebarea ce-l s'au făcut, nefiind un răspuns din partea sa binevenit în momentele actuale.

Dep. *Liebkecht* încearcă din nou să vorbească, dar e împedecat de aplauzele și apostrofarile parlamentului.

Urmând la ordinea zilei creditul de războiu, secretarul de stat, *Dr. Helfferich*, spune între altele:

Vremuri grozav de grele...

Nu voim să ne înșelăm asupra mărimii și a jertfelor, pe cari avem să le mai aducem. Trăim vremuri grozav de grele, cari sunt impuse poporului german și acestui continent. N'am fi demni de aceste vremuri, dacă ne-am înșela pe noi înșine în ce privește greutatea lor. Susținerea cu succes a luptei în anul al doilea de războiu va fi în multe privințe mai anevoioasă decât în primul an. Înainte de toate trebuie să fim în clar cu faptul, că se vor impune noi și mari eforturi, pentru a ușura situația populației în interiorul imperiului, și că trebuie folosite și mai mari mijloace, ca până acum, ca să putem reduce lipsurile actuale, fără păgubirea în viitor a poporului german...

Desbaterea.

La desbaterea asupra vorbirii cancelarului și secretarului de stat dela finanțe au luat parte reprezentanții tuturor partidelor din Reichstag, exprimându-și deplina încredere în factorii conducători ai imperiului.

Deputatul polon *Seyda* și-a exprimat mulțumirea în ce privește declarațiile cancelarului în chestia polonă.

În cuvintele cancelarului — a zis dep. *Seyda* — găsim întărită părerea, că binele poporului polon și german nu stau în contradicție. Nu este timpul acum, ca să lămurim aici toate nedreptățile, cari ni s'au făcut în trecut, căci nutrim firma speranță, că actualul războiu va aduce o atare regulare a relațiilor politice pentru națiunea polonă, care să-i asigure pentru viitor libera dezvoltare a vleftă sale naționale.

Terminându-se desbaterea, se votează în unanimitate în a doua și a treia cetire creditul de 10 miliarde. Înainte de votare dep. *Liebkecht* a părăsit sala.

Pentru ce nu se mișcă Franțuzii?

Mulți se întrebă, azi, când germanii și cu Monarhia noastră înaintează pretuindeni în Rusia, că oare pentru ce stau pe loc Franțuzii și Englezii? La această întrebare, iată ce răspunde o gazetă franțuzească?

TAL. — Cu toate silințele luptătorilor de a pătrunde puternica perdea, care formează linia de despărțire a potrivnicilor de aproape 10 luni, frontul de luptă rămâne aproape neatins.

Este sigur o a anglo-franco-belgienii au o mai mare mulțime de oameni decât germanii. Se crede că cei dintâi ar fi având 400—500 unități (escadroane, batalioane și baterii) mai mult ca cei din urmă, pe acest front. Dacă ne gândim că un corp de armată cuprinde 50 unități (24 batalioane, 24 baterii și 8 escadroane), vedem că aliații au cu 8—10 corpuri de armată mai mult ca germanii pe câmpul apusan. Cu toate acestea marele atac englez pe care-l așteaptă lumea din cele două mari țări nu s'a produs. Și ceace e mai de luat în seamă, este că nu s'a produs tocmai în aceste împrejurări, când armatele ruse sunt prinse în lupte hotărâtoare pentru campania anului 1915.

Tălmăcirea abținerii aliaților dela o luptă de atac stă într'un număr de pricini și împrejurări, parte destul de cunoscute prin însăși declarațiunile făcute de ministrii englezi și francezi și parte venind din natura războiului dus de luptători.

Germanii au întărit, cu lucrări de fortificațiuni tot atât de puternice ca cele statornice întregul lor front de luptă. Tot ce arta inginerului militar a putut închipui a fost pus în organizarea de apărare a locului. În afară de greutatea neînchipuit de mari, germanii au provăzut liniile de luptă cu guri de foc și mitralize numeroase, dispuse mai pretuindeni pe 3, 4 și chiar 5 linii. Acest armament este provăzut cu o grozavă cantitate de munițiuni. În orice punct s'ar produce prin urmare înaintarea franco englezilor va fi întâmpinată de adevărate grindine de gloanțe și va avea de străbătut un loc foarte greu. Pentru a putea rupe pe o porțiune convenabilă un asemenea front, este nevoie de puteri întregi apărării. Din pricina mijloacelor de informațiune, este cu neputință a se face o ducere cât de mică de trupe, fără ca adversarul să fie avizat în timp. Franco-englezii deși dispun de o însemnată superioritate de puteri, nu pot prin urmare muta mijlocul de greutate al luptei retrăgând rezerve din alte locuri, fără ca germanii să fie înștiințați și ca aceștia să nu-și ducă și ei la timp întăririle lor spre locul amenințat. Aceste împrejurări cer ofensivei franco-engleze trebuința de a se produce pe o foarte mare lărgime — după părerea noastră 80—100 km. Pe acest întreg loc puterile lor trebuie să fie întregi celor germane. Cele 8—10 corpuri de armată ce au mai mult nu le permite acest raport de forțe față de adversar.

Trebuie a adăuga la cele zise mai sus și marea mănecare de munițiuni, pe care o cere războiul modern. Se crede, că Francezii în curând vor putea produce zilnic 200.000 gloanțe pentru artileria lor. Industria engleză se pregătește pentru a produce o grămadă tot atât de mare. În fine fabricile americane trimit necontentit cantități grozave de munițiuni și arme.

Este vădit că sub acest raport, aliații, în câțva timp, vor avea mai mult ca austro-germanii, a căror putere de producție nu ajunge nici la 300.000 proiectile pe zi și care trebuie să facă față la 3 fronturi de luptă.

Este hotărât că germanii până acum țin în loc pe aliați pe câmpul apusean. Apărarea lor trebuie luată ca model în arta conducerii război-

ului. Ei se apără atacând. Dar acest mod de luptă, dacă are marele sprijin moral, de a înfrica pe adversar și a-l face să nu ducă până la capăt luptele de atac întreprinse, au în schimb marele cusur, că pricinuesc mult mai mari pierderi. Sub acest raport, criticii militari ai țărilor neutre recunosc un mare merit tacticei general-similor French și Joffre, că fără a face eforturi prea mari, slăbesc puterea germană. Dacă ne gândim la rezervele pe cari englezii le au în marele lor imperiu, acest sistem de luptă va aduce într'un timp îndelungat în mod sigur necumpănirea puterilor în paguba Germaniei. Este de văzut însă, dacă într'un timp scurt, germanii nu vor putea lua numeroase puteri de pe câmpul de ost, cu cari să încerce o lovitură puternică și decisivă pe câmpul de vest.

Pentru acum aliații văzând că nu pot face mare rău germanilor în luptele pe jos organizează o mare flotă aeriană, cu care au și început se amenință în spatelile liniilor germane. Aviația franceză de azi întrece ca număr toată flota aeriană a austro-germanilor. Francezii au un mare parc cu mai bine de 1600 avioane. Cele mai nouă pot sta în aer 10—12 ore. Englezii construiesc acum avioane mari în cari încap 18—20 persoane și pot duce câteva 100 de kg. de bombe. Americanii pregătesc pentru aliați — zice-se — 1000 avioane. În acest războiu, aviațiunea a făcut probe pe cari nu le-ar fi ajuns nici 20 de ani de pace. S'a descoperit un mijloc de stabilitate a aeroplanului, care pune pe aviatori într'o siguranță aproape desăvârșită. Se poate zbura pe timpuri de ceață, ploaie și vânt, ziua și noaptea, cu înălțimea de 140—150 de km. pe oră. S'a perfecționat metodele de pușcat din avion. Peste câțva timp, se vor vedea adevărate armate zburând la 3—4000 m. înălțime. Întâmplările viitoare vor arăta până la ce punct prezicerile noastre sunt adevărate.

Dar Francezii uită că Rușii sunt zdrobiți și o nouă armată germană e gata să plece spre Franța.

Măsuri

luate în adunarea extraordinară a comitatului Sibltu, la 21 August, pentru prevederea poporului cu grâu.

1. Agricultorii (economii) producenți au dreptul să rețină pe seama lor atâtă grâu, cât le trebuie pentru sămânță și hrană până la 15 August 1916 computându-se de o persoană 10 kgr. pe lună, iar restul întrecător îl pot vinde cu prețul maximal de 39 cor. pe mazămetrică, cam 6 cor. ferdela de 20 litre până la 15 Septembrie a. c.

2. Cei cari nu au grâu de loc, ori au mai puțin decât le trebuie, trebuie să arate la primărie cantitatea de care au lipsă până la 15 August 1916.

Arătarea se face până la 15 Septembrie 1915.

3. Comitatul îngrijește și cumpără grâu pentru comunele rurale sătești, care se împarte la popor în măsura cum s'a anunțat — dar numai pe răspunderea comunelor — și în caz de lipsă anticipă și prețul de cumpărare pe timp scurt.

4. Până la 15 Septembrie a. c. grăul nu se poate vinde și exporta afară de comitat, deci drept a-l cumpăra au numai particularii din comitat lipsiți de grâu, brutarii și cărciumarii, fără mijlocirea negustorilor.

5. Orașele se îngrijesc ele pentru prevederea locuitorilor cu grâu și făină.

6. Internate, reuniuni de consum, seminarii pot cumpăra grâu cu concesiune ministerială și afară de comitat. Concesiunea se obține la cerere adresată prin dl vice-comite, iar comunele politice ca atari nu au acest drept.

7. Dela 15 Septembrie încolo, statul poate recuira grăul și sub prețul maximal de 39 cor., deci producției să fie în clar că au să-l dea și mai ieftin.

8. Cine ascunde grâu, cine vinde peste preț, poate fi pedepsit cu arest și cu bani grei.

9. Ceice se anunță la primărie — și noi le recomandăm să se anunțe toți cari nu au — dau o declarație, că plătesc grăul sub urmări de execuțiune.

10. Dacă ar veni mai târziu grâu din străinătate, mai ieftin, (din România și Bulgaria) ceice nu au, pot să cumpere grâu și mai ieftin, și atunci grăul comandat de ei, rămâne în sarcina comunei și a comitatului, dar nu e de neprevăzut, că se vor ivi și cazuri de aceea în măsură mai mare, de aceea, e și bine ca populația să se îngrijească până la 15 Septembrie, ca să se provadă și asigure de grăul necesar.

11. Comitatul împarte grăul prin pretură (solgăbrău) și primării *nemăclinat* având să se îngrijească particularii pentru a-l profaca în faimă.

11. Comitatul Sibiiu. după toate probabilitățile, neavând grâu de ajuns va importa din alte comitate cam 100—200 vagoane, și aceste le va asigura după ce vor sosi toate datele de lipsă.

Aceste sunt în mare măsurile luate pentru provederea poporului cu grâu peste întreg anul.

Știrile Săptămânii.

Sibiiu, 19 August n

Florica Manta. — În primăvara vieții sale s'a stins, în săptămâna trecută *Florica Manta*, fiica părintelui Ioan Manta din Gurarului. Abia în vrăsta de 21 ani tinera fată a fost o adevărată eroină împreună cu sora dănel, inasuflețită de dragostea creștinească, s'a pus de bună voie în alujba epitalului pentru a îngriji pe cei bolnavi și răniți, cari au venit de pe câmpul războiului. Microbii de tifus nu i-au cruțat jertfa, ce-a adus-o ci i-au pus capăt vieții sale plâpânde.

Inmormântarea acestei frumoase odrasle a familiei preoțești Manta s'a săvârșit în 4 (17) August a. c. în Gurarului, cu asistența unui număr public din această fruntașă comună, precum și din comunele învecinate și din Sibiiu, de unde au venit să mângâie întristata familie a părintelui Manta mai mulți ase-ori consistoriali, precum toate surorile de caritate și prietenile răposatei.

Preoți elujitori au fost: *Dr. Ioan Lupăș* din Săliște profesorul seminarial *Ioan Oșoiu* din Sibiiu, *Valerie Popovici* din Sibiel, parohul *Maniu Lungu* din Rășinari și *Emilian Stoica* din Aciliu.

Cu puțin timp înainte de moarte răposata își exprimase față de sora sa *Marioara* dorința ca la înmormântare să nu-i rostescă altceva decât părintele protopop *Dr. Ioan Lupăș*, care cedând stăruințelor familiei a rostit a foarte frumoasă cuvântare la mormântul acestei eroine.

În cântările duioase și pline de înaltă mângâiere, cântate de corul învățătorilor din protopopiatul Săliștei, rămășițele trupești ale domnișoarei *Florica Manta*, au fost așezate într'un mormânt nou, în nemijlocita apropiere a bisericii ortodoxe române din Gurarului.

Să-l fie țărâna ușoară și pomenirea vecinică!

În fața Monarhului. Toate comitatele țării se vor prezenta în 2 Septembrie a. c. prin delegațiuni în fața Majestății Sale, Domnului nostru, pentru a-i aduce urări de bine de ziua nașterii. Din delegațiunea comitatului Caraș-Severin fac parte și Preasfinții lor, Episcopii *Dr. Miron E. Cristea* al Caransebeșului și *Dr. Valeriu Frențiu* al Lugojului, iar delegația comitatului Sibiiu, aleasă în congregația extraordinară ținută Sâmbătă la orele 11, e compusă astfel: Comitele suprem *Walbaum*, vicecomitele *Fabrițius*, asesorul consistorial *Nicolae Ivan*, notarul public *Zagoni* și fabricantul *Gölner*.

Serbare în Cluj. În 18 August a. c., cu prilegiul nașterii Monarhului, s'a făcut la Cluj desvălirea festivă a *»Sentinței Carpaților«*, un monument la fel cu cel din Sibiiu și din alte orașe. La serbare au luat parte toate persoanele mai însemnate ale Clujului. Între reprezentanții bisericilor a fost și protopopul ortodox român, părintele *Tulu Roșescu*, care a rostit o cuvântare în limba românească, aplaudată de public. Primul cui în steaună l'a bătut comisarul guvernului, contele *Bethlen* în numele Majestății Sale domnitorului. Au urmat apoi reprezentanții bisericilor în ordinea următoare: abatele romano-catolic, episcopul unitar, episcopul reformat, protopopul gr-cat *Dr. Daianu*, protopopul ortoman *Roșescu*, preotul luteran și primul rabin al comunității izraelite clujene. Pentru cei de față a fost de mirare faptul că protopopul *Dr. Elie Daianu* a ținut o cuvântare în limba ungară, fără să rostescă un singur cuvânt românesc. În împrejurările de acum ar fi putut să-și ia îndrăzneală părintele protopop din Cluj, fără de teamă, deoarece soldații noștri români au dat strălucite dovezi despre simțimintele lor. Cât de frumoși ar fi stat părintelui protopop să-i fi slăvit acolo în cetatea lui *Matia*, în limba românească, pe vitejii români!

Poeta Ardealului, Maria Cunțan în „Azilul Brâncovenesc“. Cei în ziarul din București șiro inducătoare despre suferințele prin care a trecut renumita cântăreață a Ardealului, *Maria Cunțan*, Furtuna războiului, cu asprele ei urmări a suulu de sânul nostru, și pe această funță, care trăie din munca minții sale și a trimis-o la București. Cele mai multe zinare unde poeta noastră colabora și-au suspendat apariția și izolarea de grupul intelectualilor români, au fost tot atâtea motive să meargă în țară, unde modestei poete, ce se aștepta de reclame, i s'a pus la dispoziție o cameră din azilul „Brâncovenesc“. Aici a stat retrasă două luni ca o pasăre în colivie fără ca lumca ce mișuna în jur să-i dea importanță. Cântăreața neamului numai odată și-a făcut apariția pe bulevardele Bucureștilor, când s'a prezentat la d. Duca, ocrotitorul de drept al scriitorilor.

După cum aflăm, *Maria Cunțan* a prezentat secretarului Academiei, dlui *Bisnu*, manuscrisul volumului al doilea de poezii „Din Caerul vremii“. Deasemenea neobosită poetă are nu de mult ieprăvit, libretul unei opere românești inspirat de inasuflețitele cântece ale lui *Murășanu*. Dorim ca scrisul poetei Ardealului în București, unde muncesc cei mai destoinici bărbați ai neamului, să câștige lauri gloriei, și nici decât petrecerea poetei la București să o descurajeze.

Sărbătorirea regimentului 50 în Stanislau. Drapelul scrie: Uu vechiu cetitor al nostru din Stanislau (Galiția) ne comunică, plin de bucurie, că învingerea strălucită dela *Ivan-gorod*, câștigată, după cum se știe de reg. 50, compus în parte aproape covârșitoare din Români, a avut un resunet puternic și în orașul Stanislau Magistratul urășenesc de acolo a înmulțit comunicatul oficial despre marea învingere dela *Ivan-gorod* și a poruncit stărnarea lui în diferitele locuri ale orașului. În comunicat se spun, între altele, din cuvânt în cuvânt, următoarele: „... din cele 8 întărituri ale dușmanului au fost

cucerite numai de regimentul de infanterie nr. 50, care în cea mai mare parte constă numai din Români... trupele noastre ardelenne, probate, pot se numere ziua aceasta la cele mai frumoase ale istoriei ei pline de cinste. S'a aranjat apoi un conduct sărbătoreț în onoarea acestei învingeri cu care ocaziune a fost purtat între altele prin oraș și steagul tricolor român. Îl purta un soldat voinic și puternic. Cine știe de nu era și acesta Român!

Sășii în războiu. Ziarul *»Bistritzer Zeitung«* stabilește numărul soldaților de naționalitate săsească, cari iau parte în războiul de față cu aproape 15.000 de oameni. Din aceștia au fost decorați în primul an al războiului 1354.

Ministrul de războiu al României va ridica două monumete nemuritorului aviator Aurel Vlaicu. Cei în ziarul *»Steagul«* din București: Ministerul de războiu, având de gând să ridice un monument la cimitirul militar și altul pe locul unde a căzut aviatorul *A. Vlaicu*, roagă toate persoanele, asociațiunile, etc. cari au lansat liste și au sume în acest scop, să binevoiască a vărsa aceste sume la minister (direcțiunea geninlui) pentru a servi la ridicarea monumentului.

Poezia și plata. La curtea princiară română (azi familia regală) se aștepta acum câțiva ani un fapt înveselitor familiar. *D. Take Ionescu*, pe atunci ministru la interne, invită la sine pe cel mai mare poet al Românilor încă în viață, pe de toți iubitul nostru *Gheorghe Coșbuc*, rugându-l să pregătească o poezie în vederea evenimentului familiar princiar ce se aștepta în țară. Totodată ministrul Ionescu, din înărcinarea ministerului îi asigură pentru aceasta poezie plata de 1000 lei.

— Dar bine, *Exolență*, zise *Coșbuc*, pentru cine să fac ou aceasta poezie, pentru fecior, sau pentru fată? ..

— Ei vezi dragul meu, în întrebarea adresată eu nu m'am gândit, — îi răspunsă d. *Take Ionescu*, — cari cine poate și ce-o veni?! Dar știi căva, să faci două poezii, una pentru un principior iar alta pentru o principesă! ..

— Foarte bine, ale ministrul, dar atunci să-mi dai și 2000 în loc de 1000 de lei, răspunsă *Coșbuc*.

Ministrul încântat de acest răspuns încuvință imediat cererea poetului.

Invitare la producțiunea muzicală declamatorică ce se va ține la 15/25 August a. c. în sala cea mare a hotelului „Turnu roșu“. — Inteligența din Poroești și jur. — Începerea o la 9 oră seara. — Venitul curat e destinat pentru filiala „Crucea-roșie“ din Cămin. — Prețul: loc I K 1.60, II K 1.—, III K —.60. Eventualele supraolșiri să primose cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. După concert dans!

Aviz școlar! *Inscrierile la școala centrală elem. gr-or. română din Sibiiu*, pe anul școlar 1915—16 șc. se vor îndeplini în zilele de 1, 2, 3 și 4. Septembrie a. c. st. n. — Dreptacea toți p. l. părinți și tuloși, cari doresc a-și înscrie copiii lor la această școală sunt poștisi a se prezenta cu copiii lor în cancelaria școlii din *Strada Șaguna Nr. 14—16* la timpul preșfrit: ca astfel să se poată începe prelegerile regulat.

Ultime știri.

Cetatea Osowieț a căzut.

Trupele generalului *Eichhorn*, cari se țin de grupul de armată *Hindenburg*, înaintează mai departe spre ost și spre sud dela *Kowno*. Lângă *Bobr* am ocupat orașul *Osowieț* evacuat de Ruși. Spre nord și spre sud dela *Tykain* au avut loc lupte cu izbândă. *Tykain-ul* l-am ocupat și am făcut 1200 prizonieri, între cari 11 ofițeri, și am luat 7 mitralieze.

Luptele cu Italienii.

Trupele noastre au respins și erit atacurile repetate ale Italienilor în con-

tra platoului de la Doberdo. In unele locuri lupta a trecut in incăierarea cu paturile puștilor. In multe cazuri dușmanul încearcă prin atac sistematic să se apropie de liniile noastre de apărare.

Capul de pod dela Tholmein a stat eri după ameazi sub un foc inversunat după care infanteria dușmană in repetite rânduri și până noaptea târziu a dat atacuri fără izbândă, dar a suferit pierderi grele.

Pe celelalte fronturi nu s-a petrecut nici un eveniment mai însemnat.

Focul viu de artilerie, îndreptat contra forturilor noastre din Tirol, mai scade din când în când.

Tocmai azi se împlinește un pătrar de an, de când cu declararea de războiu a aliatului nostru de odinioară. Armata italiană nu și-a ajuns încă scopul, cu toate atacurile ei nenumărate, din contra a suferit pierderi uriașe. Trupele noastre stau nestrămutate de pază la granița sau in pozițiile noastre din apropierea graniței.

Höfer.

Lupte mari dealungul râului Bobr.

Genf. — Dealungul râului Bobr s'au început lupte mai mari. Rușii au concentrat aci forțe numeroase, ca să oprească pe Germanii ce înaintează cu avânt. Evacuarea orașului Bielostok continuă. Deasupra orașului Riga zboară neconținut aeroplane germane cari aruncă bombe asupra pozițiilor rusești

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.

Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.

Tiparul: „Tipografia Poporului“

Anunț de căsătorie.

Doritor de căsătorie, absolvent de teologie sau de pedagogie poate găsi o fetiță de 19 ani, din Săliște, din familia cea mai bună, cu creștere bună, econoamă pricepută la casă și la câmp și croitoreasă de haine, aranjată cu de toate, sănătoasă, frumoasă, și cu avere de 2000 cor. Adresa: Maria Giurgiu. Săliște Nr. 862.

Anunț.

Comuna Mohu, arăndează prin licitație publică în biroul artistiei comunale la 28 August st. n. la 2 ore p. m., o moară pentru măcinat făină cu trei pietri, pe timp de 3 ani, adecă din 1 Ianuarie 1916 până la 13 Decembrie 1918.

Condițiile mai amănunțite se pot vedea în biroul artistiei.

Mohu, 8 August 1915.

Artistia comunală.

Lemne de Foc și de Lucru.

Stejar tânăr bine nscat

24 Coroane stânjenu în pădure. 210 Cor. Vagonul cu 10.000 Kgr. încărcat și predate din stația Vurpod.

180 Cor. Vagonul cu 10000 Kgr. capete (darabe), remase dela slipuri și dela dosge diferite mărimi.

Pădurea departe 2 kilometri de stația Vurpod. Adresa:

S. M. Marinescu

Vurpod lângă Sibiu, (Nagyszeben).

Anunț!

Unul sau doi învățăceli de prăvălie află aplicare momentan, condițiuni favorabile să recere să posedă și limba maghiară sau germană.

Firma: Const. Ch. Bolog
Câmpeni—Topánfalva com. Turda Arieș.

Pentru mari proprietari și gospodari!

Cumpăr grâu, orz, ovăs și săcară ori câtde mult ar avea cineva.

Sigmund Felzer.

Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 1.

La croitoria J. PETRAȘCU Sibiu

se caută 2-3 lucrători pentru lucru mare și 2 învățăceli.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbași SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului cele mai noue stoffe de teamă și larnă în mare asortiment.

Noutățile

poate chiar acum, pentru haine de bărbași stoffe indigene din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisuri și „Raglan“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Amprareverenzilor conțesate la atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domnilor preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articl de uniformă, după prescripție croitoria cea mai nouă.

Copii de școală

și eleve de școala comercială se primesc cu întreținere bună, având prilej să învețe limba maghiară și germană. Sibiu, Rosengasse 15.

„FOAIA POPORULUI“

pe CÂMPUL DE LUPTĂ

se poate trimite ori-unde și cu începere de ori-când, ceea ce aduce la cunoștință cetitorilor noștri, spre orientare, în urma mai multor întrebări ce primim mereu.

Prețul abonamentului este: **2 cor.** pe timp de 5 luni de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă statorim prețul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că suma de 2 cor. (în bani de hârtie, bancnote de câte 2 cor.) se trimite mai ușor. Schimbarea adresei altundeva tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr'un oraș ori sat din lăuntrul Monarhiei austro-ungare, se face gratuit; e destul a scrie noua adresă pe o carte postată, unde să se spună însă și adresa de mai înainte.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă, cari doresc să trimită Foia la vr'un neam sau cunoscut de pe câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor)

Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Hellauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole, pentru călătorie, călărit, vânat, sport și volaj, poclăzi și precovășuri, portmonee și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și le-gat, Sky (vârșobi) permanent în deposit.

Toate articolele din bransete numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.—Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

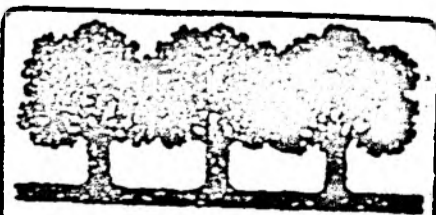
Comande prin postă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (șoluri) de cai și colere de călătorie.

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari in SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari cunosc atât la oraș cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo că cumpărătorii se înmulțesc mereu

MOBILE

lucrate solid și conștientios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELUL pentru fineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

Telefon Nr. 47 cu legătură în comitatul întreg

Atelier propriu de tapiserie Se lucrează după planuri artistice